

بررسی ریزساختارهای بازار سرمایه



اهمیت ریزساختارها در بازار سرمایه برای متخصصان مالی پوشیده نیست. بر همین اساس آکادمی دانیان بر آن شد تا در یک نشست تخصصی این موضوع را با کارشناسان به بحث بگذارد. این نشست تخصصی همزمان با نمایشگاه بورس، بانک و بیمه (کیش اینوکس ۲۰۲۴) با حضور کارشناسان در جزیره کیش مورد بررسی قرار می‌گیرد. ابتدا لازم است به تفاوت "ریزساختارهای بازار سرمایه" (Capital Market Infrastructure) و "ریزساختارهای بازار سرمایه" (Market Microstructure) بپردازیم.

ریزساختارهای بازار سرمایه به مجموعه‌ای از نهادها و سامانه‌های ضروری برای فعالیت و عملکرد بازار سرمایه گفته می‌شود که شامل ابزارها، سیستم‌ها و نهادهایی است که به تسهیل معاملات، انتقال اطلاعات و اعمال مقررات در بازار کمک می‌کنند. این ریزساختارها نقش پایه‌ای در حفظ ثبات، امنیت و قابلیت اطمینان بازار دارند. در مقابل، ریزساختارهای بازار سرمایه به مسائل و جزئیاتی اشاره دارند که بیشتر به عملکرد روزانه و کارایی معاملات در بازار سرمایه مربوط می‌شود؛ از جمله عواملی مانند دامنه نوسان و حجم مبنا. عملکرد ریزساختارها در بازار سرمایه سال‌هاست که مورد مناقشه و بحث قرار دارد.

به‌طور مثال دامنه نوسان یکی از موضوعات بحث‌برانگیز در ریزساختارهای بازار سرمایه ایران است. برخی از کارشناسان معتقدند که این دامنه باید در شرایط مختلف بازار، به‌صورت پویا و متغیر تنظیم شود تا واکنش سریع‌تری به تغییرات شرایط بازار و احساسات سرمایه‌گذاران نشان دهد. از دیدگاه این گروه، تغییر دامنه نوسان در شرایط خاص می‌تواند به جلوگیری از تشکیل صف‌های خرید و فروش غیرمنطقی کمک کند و از نوسانات شدید قیمت‌ها بکاهد. در مقابل، گروه دیگری از کارشناسان با تغییرات مستمر در دامنه نوسان مخالف‌اند. آنها بر این باورند که دستکاری‌های مکرر در دامنه نوسان می‌تواند باعث عدم اطمینان و سردرگمی سرمایه‌گذاران شود و در نهایت، ثبات و کارایی بازار را تحت تأثیر قرار دهد. از نظر این گروه، دامنه نوسان ثابت و پایدار باعث شفافیت و پیش‌بینی‌پذیری بیشتر بازار خواهد شد.

در خصوص حجم مبنا نیز نظرات متفاوتی وجود دارد. برخی از کارشناسان، حجم مبنا را ابزاری مفید برای کنترل نوسانات و جلوگیری از دستکاری قیمت‌ها توسط افراد معدود می‌دانند. آنها معتقدند حجم مبنا می‌تواند اطمینان دهد که تغییرات قیمتی بر مبنای حجم واقعی معاملات بوده و به شکلی مصنوعی صورت نمی‌گیرد.

با این حال، گروهی دیگر از کارشناسان بر این باورند که حجم مبنا ممکن است به کاهش نقدینگی و کند شدن واکنش بازار به اطلاعات جدید منجر شود. از دیدگاه این گروه، حذف یا اصلاح حجم مبنا می‌تواند به افزایش انعطاف‌پذیری و روانی بیشتر در معاملات کمک کند و جریان نقدینگی در بازار را تسریع کند.



تهران، خیابان ملاصدرا،
خیابان شیرازی شمالی، کوچه
زاینده رود غربی، پلاک ۳
۰۲۱-۸۴۰۰۸

www.danayan.com